

Dosarul nr. 3r-245/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V.Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Bostan, A.Pahopol, V.Negru)

DECIZIE

4 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Victor Ciuprov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la
recalcularea pensiei,
împotriva încheierii din 1 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 3 septembrie 2018, Victor Ciuprov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea pensiei.

Prin hotărârea din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă.

La data de 5 septembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 1 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Casei Naționale de Asigurări Sociale privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a declarat inadmisibilă cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 5 noiembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva hotărârii din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea chestiunii de repunere în termenul de declarare a apelului.

Casa Națională de Asigurări Sociale nu a fost citată pentru ședința de judecată din 19 iulie 2019, când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii. Din aceste motive, nu a cunoscut despre ședința de judecată, respectiv și despre hotărârea pronunțată.

A indicat că, pe portalul instanței judecătorești hotărârea a fost publicată la data de 29 august 2019, iar careva informații despre ședința de judecată lipsesc.

A solicitat Casa Națională de Asigurări Sociale admiterea recursului, casarea integrală sau parțială a încheierii din 1 octombrie 2019 cu soluționarea prin decizie a problemei respective.

Examinând recursul declarat, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Materialele cauzei atestă că, copia încheierii din 1 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 22 octombrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS2035747815AS (f.d.76). Astfel, recursul depus la data de 5 noiembrie 2019 se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședința de judecată.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Conform art. 231 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile judecătorești adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Conform art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea

dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Potrivit art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

După cum denotă actele cauzei, la data de 3 septembrie 2018, Victor Ciuprov a depus la Judecătoria Ungheni cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea pensiei.

Prin încheierile din 4 septembrie 2018 a Judecătoriei Ungheni, cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Ciuprov s-a acceptat în procedura contenciosului administrativ, s-a expedit Casei Naționale de Asigurări Sociale copia cererii de chemare în judecată cu actele anexate, s-a acordat termen pentru depunerea referinței și s-a stabilit data ședinței de judecată (f.d.12-13).

La 20 septembrie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință asupra cererii de chemare în judecată depusă de către Victor Ciuprov (f.d.17).

Prin cererea din 23 octombrie 2018, reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale, Eric Paustovschi, împuternicit prin procura nr. II-03/10-8408 din 7 august 2018, a solicitat petrecerea în absența sa a ședinței de judecată fixată pentru 23 octombrie 2018 (f.d.19-20). Ulterior, prin cererea din 10 decembrie 2018, reprezentantul Eric Paustovschi a solicitat examinarea cauzei în absența sa, preconizată pentru data de 10 noiembrie 2018 (f.d.24-25).

Prin încheierea din 11 aprilie 2019 a Judecătoriei Ungheni, cauza a fost strămutată la instanța de contencios administrativ, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 20 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a stabilit data și ora pentru pregătirea dezbaterilor judiciare, 4 iulie 2019, ora 16:00 în incinta Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, str. Kiev 3, bir. 19 (f.d.40-41).

La data de 22 mai 2019, această încheiere a fost expedită în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale, care a fost recepționată la data de 29 mai 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS2035421561AS (f.d.43, 45).

Potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 4 iulie 2019, s-a amânat deliberarea și pronunțarea dispozitivului hotărârii pentru data de 19 iulie 2019.

Prin hotărârea din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Ciuprov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea pensiei.

La 5 septembrie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de apel cu casarea hotărârii din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 1 octombrie 2019 a respins cererea Casei Naționale de Asigurări Sociale privind repunerea în termenul de declarare a apelului și a declarat inadmisibilă cererea de apel pe motiv că nu au fost prezentate probe concludente ce ar demonstra imposibilitatea depunerii în termen a apelului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție consideră întemeiată și legală soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului și declararea ca fiind inadmisibil apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Conform art. 218 lit. c) Cod administrativ, examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepții: participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin urmare, nu poate fi reținut argumentul invocat în recurs de către Casa Națională de Asigurări Sociale precum că, nu a fost citată legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, deoarece, la data de 25 septembrie 2018 a depus referință asupra cererii de chemare în judecată, iar ulterior, au fost depuse două cereri prin care s-a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului său.

De asemenea, în cererea de apel Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că, la data de 7 august 2019 a făcut cunoștință cu hotărârea din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.54-55).

Astfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, la caz, termenul de depunere a apelului a expirat la data de 19 august 2019. În așa fel, urma să depună diligența necesară și în perioada 7 august 2019 – 19 august 2019 să depună cererea de apel, până la expirarea termenului de declarare a apelului.

Conform art. 237 Cod administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului. Încheierea instanței de apel prin care este respinsă cererea de repunere în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată cu recurs. Încheierea instanței de apel prin care s-a făcut repunerea în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată doar odată cu fondul.

În conformitate cu dispozițiile art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Respectiv, termenul de declarare a apelului poate fi restabilit doar în cazul în care persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii apelului în termen.

Însă, Casa Națională de Asigurări Naționale nu a prezentat și anexat careva probe veridice ce ar demonstra imposibilitatea efectuării actului de procedură.

Nu pot fi reținute nici alegațiile invocate în recurs referitor la expedierea în adresa sa a copieii hotărârii în decursul a 5 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Or, conform art. 226 alin. (2) Cod administrativ, hotărârile în fond se motivează în scris în termen de 15 zile de la înregistrarea cererii de apel sau de recurs depuse în termen sau în termen de 15 zile de la depunerea unei cereri de motivare a hotărârii. Cererea de motivare a hotărârii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Pe cale de consecință și ținând cont de faptul că apelul a fost depus la 5 septembrie 2019, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, fără indicarea unui motiv justificativ și anexarea probelor concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal de atac a hotărârii din 19 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și în consecință, de a declara apelul Casei Naționale de Asigurări Sociale, ca inadmisibil.

Or, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se menține încheierea din 1 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu